

Horbanowa, Irena

Poświęcenie sztandaru miasta Pruszkowa

Przegląd Pruszkowski nr 2, 3-9

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Poświęcenie sztandaru miasta Pruszkowa

Pruszków, który otrzymał prawa miejskie w 1916 roku, nie miał swojego sztandaru (nie licząc sztandaru prezydium rady narodowej).

W dniu 16.05.1991 r. Rada Miejska podjęła uchwałę, by ufundować sztandar miasta Pruszkowa. Realizację tego projektu powierzyła radnym: Irenie Horbanowej i Ryszardowi Pałubie - ten ostatni zresztą wycofał się z pracy tłumacząc się brakiem czasu.

Radna Irena Horbanowa nawiązała kontakt z architektem p.Karolem Żarskim i zaproponowała mu, by wykonał projekt sztandaru. Należy zaznaczyć, że Karol Żarski urodził się w Pruszkowie, jest absolwentem szkoły podstawowej im. Tadeusza Kościuszki i gim. i lic. im.Tomasza Zana. Studia ukończył na Politechnice Warszawskiej, gdzie między innymi pracował, z Pruszkowem jednak nie stracił kontaktu - (jest projektantem "Pomnika 16").

Projekt sztandaru został przyjęty przez radę - wykonanie jego powierzono siostrzynom westiarkom w Warszawie przy ul.,Brackiej.

Na awersie sztandaru znajduje się herb Pruszkowa, a w prawym rogu umieszczony został znak "OBROŻY", by upamiętnić szczególne zasługi Pruszkowa w walce z okupantem niemieckim. ("OBROŻA" - jednostka

nadrzędna z siedzibą w Warszawie obejmowała osiem rejonów podwarszawskich tworząc VII Obwód AK).

Rewers przedstawia godło Polski - orła białego.

Drzewce i gwoździe wykonała firma "Miecznik" w Warszawie.

Na drzewcu umieszczonych zostało sześć gwoździ. Przedstawiają one patronów czterech parafii: NMP - patronkę parafii żbikowskiej, św. Józefa - patrona parafii Osiedla Staszica, św. Kazimierza - patrona parafii Pruszkowa i św. Edwarda patrona parafii Malich i Tworek. Na dwóch pozostałych gwoździach jest herb Pruszkowa - jeden z nich - to gwóźdź przewodniczącego rady miejskiej, drugi - prezydenta miasta.

Gdy sztandar był gotowy, do Komitetu mającego zorganizować uroczystość poświęcenia sztandaru zostali dokooptowani radni:

p. Michał Głuszczyk - przewodniczący Komisji Prawa I Praworządności

p. Wojciech Maksymiuk - wiceprezydent miasta Pruszkowa

p. Stefan Rybarczak - wiceprzewodniczący Rady Miejskiej.

Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego została Irena Horbanowa.

Równocześnie wyznaczona została data poświęcenia sztandaru na dzień 3 maja 1993 r.

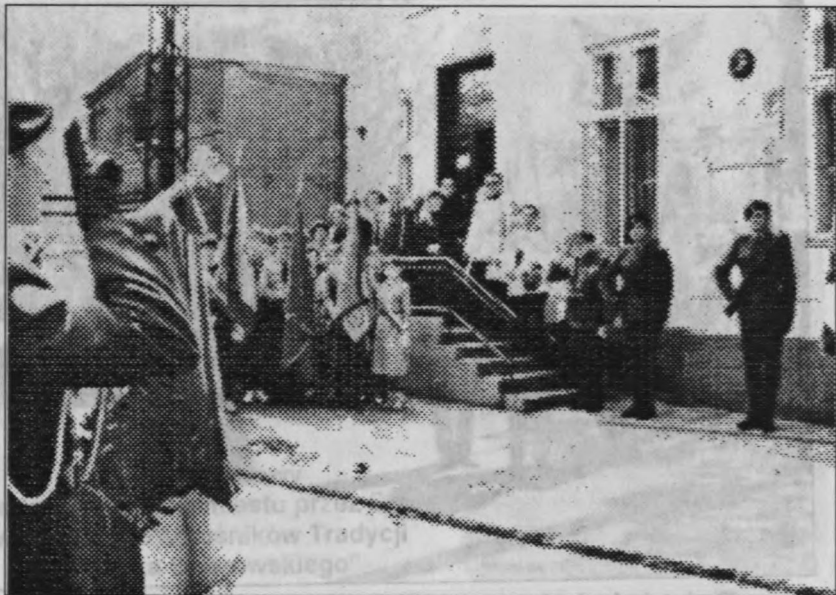
Już 29 kwietnia w Muzeum Starożytnego Hutnictwa w Pruszkowie prof. dr Andrzej Ajnenkiel wygłosił wykład "Polskie konstytucje" i podpisywał swoją książkę o tym samym tytule.

Następnego dnia odbył się, także w muzeum, konkurs "Konstytucja 3 maja". Brali w niej udział uczniowie szkół średnich Pruszkowa. Przygotowany i prowadzony był przez Irenę Horbanową, a obecni byli - prezydent miasta p. Jerzy Sierak, wiceprzewodniczący p. Stefan Rybarczak, dyrektorzy i nauczyciele szkół średnich oraz młodzież, która wraz z uczestnikami konkursu przeżywała zwycięstwa i porażki swoich koleżanek i kolegów.

1 maja odbyła się mała uroczystość na Żbikowie.

Przed domem przy ul. 3 Maja zebrali się mieszkańcy Pruszkowa i Żbikowa, by po raz trzeci brać udział przy odsłonięciu popiersia Józefa Piłsudskiego.

W roku 1933 pruszkowianie, chcąc uczcić dzień, w którym pierwszy oddział POW wyruszył, by rozbroić Niemców i wyzwolić Pruszków w 1918 roku, odsłanili pamiątkową tablicę i medalion Józefa Piłsudskiego na domu przy ul. 3 Maja. W czasie II-giej wojny światowej, w nieznanych okolicznościach, tablica i medalion zostały zniszczone. W zeszłym roku, dzięki staraniom Pruszkowskiego Towarzystwa Kulturalno-Naukowego i pomocy rady miejskiej, tablica i medalion zostały odrestaurowane i 2 maja 1992 r. uroczystie odsłonięte i poświęcone. Niestety, w parę dni po uroczystości, medalion został skradziony.

Oddanie hołdu po odsłonięciu i poświęceniu tablicy

I znów PTKN zajęło się odtworzeniem medalionu, który jeszcze raz umieszczono nad tablicą informującą, że z tego domu ruszył oddział POW. Przy uroczystości odsłonięcia medalionu ksiądz proboszcz Stanisław Konarzewski i prezes PTKN ppłk Jan Sadowski powierzyli tablicę i medalion opiece mieszkańców Żbikowa i pracownikom ZNTK.

Ks. Dziekan Jan Górny
dziękuje wojsku za udział
w uroczystości na Żbikowie

Złożenie kwiatów przed "Pomnikiem 16" w dniu 2 maja

fol. W. Stępniewski

Dzień drugi maja był poświęcony uroczystościom święta rzemioła. O godz. 10 rano przed "Pomnikiem 16" zebrał się tłum mieszkańców Pruszkowa i okolic. Przybyli przedstawiciele władz miasta. Imponująco wyglądała starszyzna cechowa z insygniami poszczególnych branż cechowych, dumnie powiewały sztandary cechów warszawskich (było ich ponad czterdzieści).

Po krótkim przemówieniu prezydenta miasta mgr Jerzego Sieraka złożono wiązanki kwiatów przed Pomnikiem 16. Po tej wzniostej uroczystości nastąpił przemarsz do kościoła, gdzie została odprawiona uroczysta msza św. Po mszy św. odbyła się w Domu Kultury Kolejarza sesja naukowa, na której zasłużeni rzemieślnicy zostali udekorowani wysokimi odznaczeniami.

Przy tej okazji Stowarzyszenie Miłośników Tradycji "Mazurka Dąbrowskiego" wręczyło naszemu miastu medal honorowy. Medal ten został przyznany, jak uzasadnił prezes Stowarzyszenia, A. Nosak, za wkład mieszkańców Pruszkowa w walce o niepodległość, pomoc Warszawie w czasie powstania i kultywowanie pamięci o działalności oraz ideałach przywódców Polski Podziemnej.

**Medal honorowy
nadany naszemu miastu przez Sto-
wzyszenie Miłośników Tradycji
"Mazurka Dąbrowskiego"**

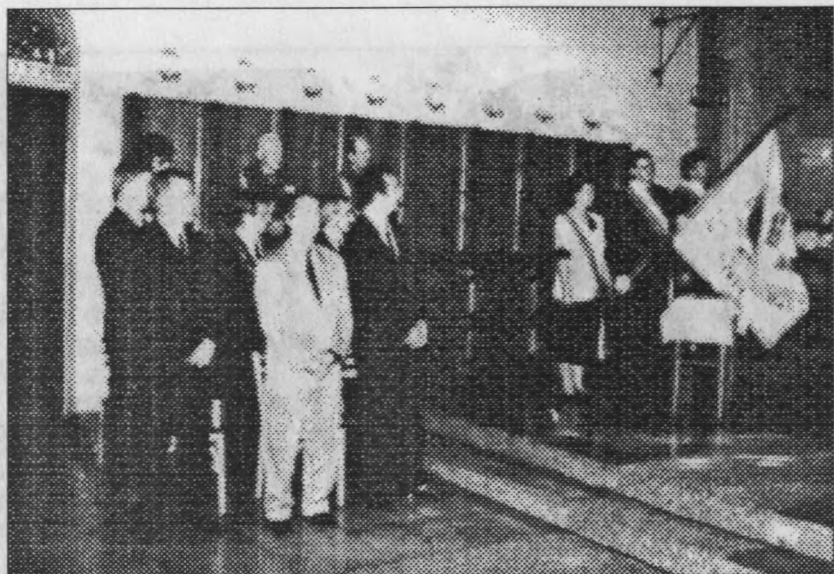
Pragnę tu wspomnieć, że Rada Miejska na lipcowej sesji, chcąc upamiętnić to wyróżnienie, nazwała dawne osiedle ZORowskie Osiedlem Jana Henryka Dąbrowskiego.

Dzień 3 maja, jak już wspominałam, był wyznaczony na uroczyste poświęcenie sztandaru miasta. O godz. 10, w kościele św.Kazimierza, mszę św. odprawił ksiądz dziekan Jan Górny w asyście proboszczów parafii Niepokalanego Poczęcia NMP - ks.Stanisława Konarzewskiego i parafii św. Józefa - ks.Mirosława Piszczatowskiego. W czasie mszy św. ks.diekan Jan Górny poświęcił sztandar, w którego poczcie była pracownica Urzędu Miejskiego p.Danuta Stańczyk i dwaj radni pp. Kazimierz Mazur i Krzysztof Drabarek.

Homilia, którą wygłosił ksiądz dziekan, nawiązywała do historii naszego Kraju i Pruszkowa. Ksiądz dziekan podkreślił także, że nowo poświęcony sztandar ma być symbolem pojednania i porozumienia.

Po mszy św. zabrali głos: przewodniczący rady miejskiej mec. Henryk Gibasiewicz, prezydent miasta mgr Jerzy Sierak i przedstawiciel kombatanłów ppłk Jan Sadowski. Po odśpiewaniu "Boże coś Polskę" poczty sztandarowe organizacji i szkół pruszkowskich odprowadziły nowo poświęcony sztandar do Urzędu Miejskiego.

Następnie goście i władze miasta spotkali się przy lampce szampana w Muzeum Starożytnego Hutnictwa.

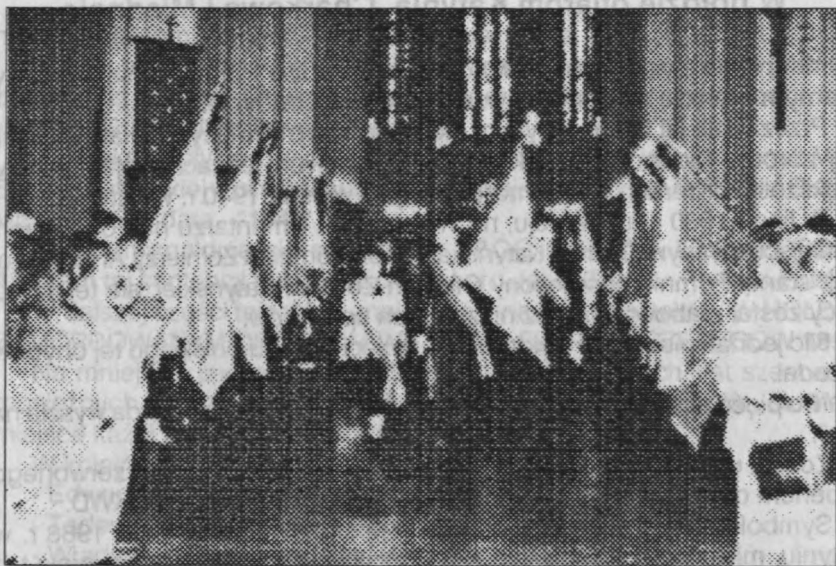
Przed wbijaniem gwoździ

fot. W. Stępniewski

Poświęcenie sztandaru

fot. W. Stępniewski

Wprowadzenie nowoposwięconego sztandaru z kościoła

fol. W. Sępiewski

Zaszczycili nas swoją obecnością: przewodniczący Sejmiku Samorządowego, przedstawiciele władz miasta Warszawy, przedstawiciele okolicznych gmin, wojska, wielu instytucji i partii politycznych działających w Pruszkowie.

Należy jeszcze nadmienić, że w ciągu trzech dni czynne były ośrodki sportowe, odbywały się turnieje, zawody pływackie, a na hali MOS pierwszy Międzynarodowy Turniej Piłki Koszykowej.

Uroczystości w kościele uświetniły występy chóru i orkiestry kościelnej.

Nie zabrakło także imprez kulturalnych. Występował zespół "Pruszkowiaci", a orkiestry "ZNICZA" i Straży Pożarnej koncertowały w parkach.

Zaproszono znanych literatów Edmunda Niziurskiego i Barbarę Wachowicz, a także Annę Sobotową, mieszkankę Pruszkowa której książka "W stepach Kazachstanu" zdobyła wyróżnienie na konkursie książki o losach zesłańców. Na spotkanie z autorami przyszła gromadnie młodzież, a wśród nich harcerze.

Czwarty maj był już zwyczajnym dniem, jednak uroczystości ostatnich dni na długo zostały w pamięci mieszkańców Pruszkowa.

Irena Horbanowa